

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7661. szám

4 oldal,
30 bani

Vasárnap,
1969.
november 2.

60 nap — 1970-ig

Hogyan gazdálkodunk az idővel

Sötét este volt mire az ülés végetért. A kis teremben töltött órák után, valóságos felüdülés volt a szabad levegőn sétálgatni. Coroban Viorel, a Vagongyár partbiztonságának titkára megállt és széles mosollyal befogta az előkészítő részletről a befejező részleg műhelyeit magába foglaló hatalmas munkacsarnokot: „Értéket tartanak a gyár fő-

problémái. Ha ezen a párszáz méter távolságon minden rendben lesz, nem fog fájni a fejünk”. Most bizony nincs minden rendben — gondoltam magamban. Már akkor elhatároztam, hogy vizsgálom a hegesztőkhöz, hadd lássam: jogosan panaszkodtak-e, vagy sem. Sok szó esett az elvesztett időről. Kedvelem a pontosságot — erre a látogatásra stopperórával felszerelve jöttem.

Reggeli bosszankodás

Reggel hét óra. Műszakkezdés a hegesztő részlegen. Azaz még sem. Olvan a nyüzsgés, akár egy feltűrt hangyabolyban. Hosszu sor az elektrod raktár előtt. Hegesztők keresgélnek a halomba rakott alkatrészek között. Nehéz kibányászni a szükséges darabot. Telnek a percek. Az előkészítő részleg határán két csillányi alkatrész. Mellette egy fiatal szállítómunkás. E-leseket fűttent a darusnak, de annak fontosabb dolga van. Az elkészült vagon-alvázakat emelgeti jobbra-balra, mert helyet kell teremteni, amíg nincs hely, nem lehet munkához kezdeni.

Hét óra harminc. Csak itt-ott villan az elektrod végén az ivény. Még nem láttak munkához. Folyik az alkatrész utáni hajsz. A fiatal szállítómunkás végre elcsípte a darut, az egyik rakomány lebeveg uszik a feje felett, a darus csönget, a felkészítő zajban az emberek inkább csak sejtik fejük felett a veszélyes rakományt. A darus tovább gördül, mert valaki nagyon követelősen hívta. Félmondatok a levegőben: „Mért nem viszik át ezt a böhöm nagy darabot a befejezőbe, meg sem tudok mozdulni... Vigyázz magadra, te mamlat, még rádörög az a rakás alkatrész... Diszpécser! Elvtárs, mi a jó isten lesz már azzal a hosszanti merevítővel, meg egy órája állók!”

Névtelen. Lassan megindul a tulajdonképpeni munka. Füst, zaj. Kérdem az egyik hegesztőt, hányadik kategóriában dolgozik? Ötödikben, mondja. Akkor meg miért cipkedik, miért nem hegeszt? Mert ha nem cipeli a munkahelyére az alkatrészt, délig állhat hiába — hangzik az ingerült válasz.

A stoppert már régen zsebrevágta. Itt nem percek és másodpercek vesznek karba, de órák. Nem stopperrel kell mérni, jó erre egy kakukkos óra is.

Láthatatlan vonal...

...választja el az előkészítő részleget a hegesztőtől. De láthatóvá válik, mert a két munkahely közötti szembeszökő a különbség. Itt

szabadok a közlekedési utak, reggel héttől dolgoznak, szervezettebb, intenzívebb munka folyik. Es van hely! Helv, ami néhány méterrel arrébb hiányzik. Kevesebb kapkodás, kevesebb ideges-ség. Szabályos oszlopokban áll az elkészült termék. Konténerekben gyűl az alkatrész és indul a hegesztők felé. De várjunk csak, ez az alkatrész már találkoztam. Ezek közül válogattak a hegesztők. Ha jobban megnézem, csak látszatra egyforma darabok, mert a beléjük fűrt lukak különböző helyen vannak. Nem lehetne ezeket külön tartályba rakni, azonos típusú azonos típus mellé? Odaát kevesebb lenne a baj...

Visszatérünk a hegesztőkhöz. Néhány percig beszélgetek az új részleg vezetőjével, Ghișe Vasile mérnökkel. Egy hete vette át új munkahelyét. Elmondom, mit láttam reggel óta, ő kiegészíti a megfigyeléseket. Be kell látnom: pillanatnyilag tehetetlen a túlszívvel-szágal szemben. Fájó szívvel mondja, hogy az előkészítő részleget ezek a problémák megoldódtak. Mikor kerül a sor magukra? — kérdem. Remélem, nem sokára — válaszolja.

Ismét a részlegen járok. A munkások megállítanak, írja csak fel... és mondják mit. Felioldok, a munkaszervezési kabinetbe. Ott Păcurar Gheorghehoz küldöm. A kabinet főnökét, az előkészítő részleget találom. Most fejezte be a fémcsabaszt és az előkészítő műhely átvezetését. Láttam munkájának eredményét. Azokról az intézkedésekről, faggatok, amelyek a két részleg tehermentesítéséhez vezettek. Egyszerű dolgok — válaszolja — átmenetileg, a részleg mellett, a szabad ég alatt tároljuk a pillanatnyilag felesleges alkatrészeket. Persze be kellett festeni őket, nehogy megrozsdásodjanak. Aztán szisztematizáltuk a termelő vonalakat, kiküszöböltük egyazon munkavonalon belül a különböző vagontípusok alkatrészeinek gyártását. Kevesebbet kell keresgélmiök a hegesztőknek, minden alkatrészt ugyanott találunk meg. Megnövekedett a belső szállítási sebessége, ritmikusabban áramlik át az anyag a részle-

gen... A hegesztők, mert ott már szó sem lehet ütemességről — vá-gok közbe. Ugy van — bólint Păcurar mérnök —, ott komoly baj-jok vannak. Mit tettek eddig a hegesztő részleg munkájának jobb megszervezéséért a kabinet mérnökei? A munkaszervezési kabinetből csak én dolgozom itt — igazít helyre. Én pedig eddig csak a szabászat és az előkészítő munkájával foglalkoztam. Most, azaz már tegnap óta, a hegesztőkkel foglalkozom, de nem tudom, meddig. Lehet, hogy át kell mennem a belső szállításhoz, mert ott is nagy a zűrzavar.

Hat ember a szervezet-lenség ellen?

— kérdezem csodálkozva, amikor megtudom, hogy a tudományos munkaszervezési kabinetben mindössze ennyien dolgoznak. — Nem hatan vagyunk itt, minden dolgozó és műszaki ember harcol a jobb munkaszervezésért — hangzik a válasz. — De hivatalosan csak hatan vannak? — erőltetem a kérdést. Igen, három mérnök, három technikus.

Tízezer ember dolgozik és csak hatan juttattak a munkaszervezési kabinetbe. Elgondolkoztatom. Keves, jegyzem meg magamban. Păcurar mérnök közben a hegesztők gondjaira próbál megoldást keresni. Nehéz, mert nem lehet méteres alkatrészek szabadterületi elhelyezése-vel megoldani a helyhiányt. Növelni kellene a befejező részleg

TOKAY GYÖRGY,

(Folytatása a II. oldalon)

A Rm. Vilcea-i vegyipari kombinát építői igyekeznek behozni a lemaradást és mielőbb átadni az utolsó két egységet a lindonyvárat és a vinilingyárat. Az előbbiben már folyik a probagyártás, november közepén valószínűleg megkezdik a nagyüzemi termelést. A berendezések fele már túl van a technológiai próbákon (az előirányzott három hónap helyett egy hónap alatt) a többi beáratását is határidő előtt befejezik. A vinilingyárban a gépsorok egy része már probagyártást folytat, a gyár a jövő év első hónapjaiban teljes kapacitással megkezd a termelést.

Az építők megfogadták, hogy a jövő évtől kezdve a hazai vegyipar Olt menti fellegvárá az első fejlesztési szakaszra beütemezett kapacitással munkába áll, s behozza az ideiglenes lemaradást.

Megdöbbenő hír kapott szárnyra tavaly nyáron Borosjenőben. F. Jánosékat meglopta 14 éves lánygyermekük. Anikó édesanyja azonnal értesítette a miliciát.

— Az az elvetemült gyerek 6000 lejrt lopott tőlünk és eltűnt. Segítséget kérem.

Az „elvetemült” lányt nem találták meg. Nagyváradon egy szállodában lakott két héttig, s mikor elfogyott a pénz, hazautazott. Jelentkezett a milicián. Hazaküldték. Könnyes szemmel indult a szülői ház felé.

1969 augusztusában ismét elszökött. Ezúttal 650 lejrt lopott otthonról s néhány napig Aradon tartózkodott. Amikor megkerült Anikót édesanyja a miliciára vitte.

Nincs szükségem többé erre az elvetemült gyermekre — mondta. — Vigyétek javítóintézetbe.

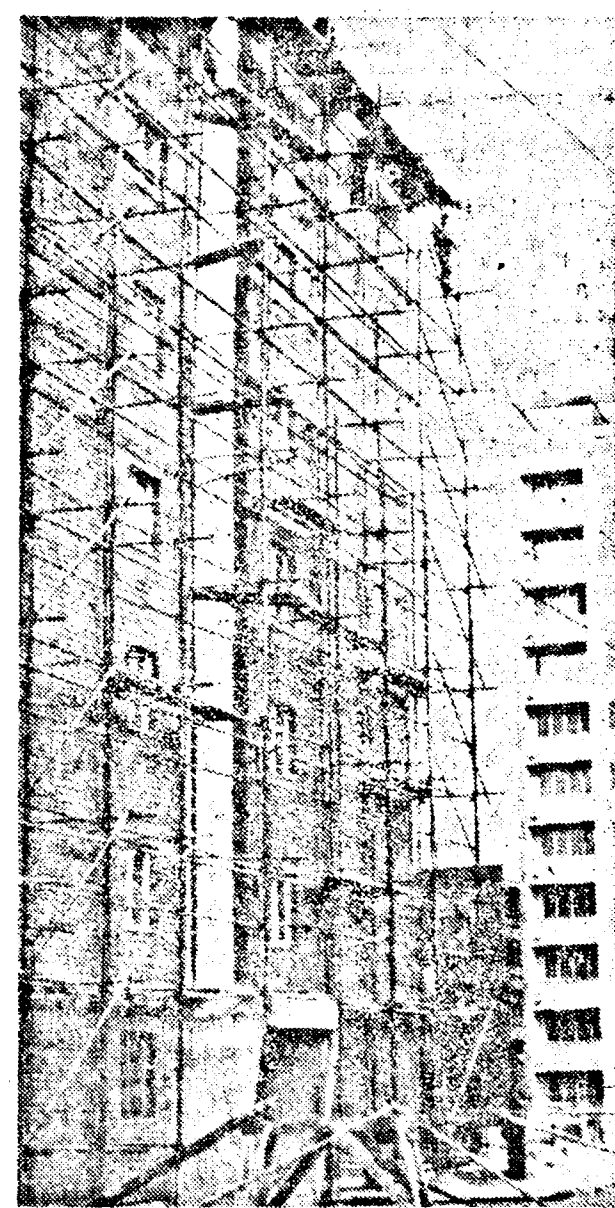
Anikó Borosjenőben járt iskolába. A történetek után S.-re a nagyszülőkhöz vitték, ott is végezte el

Jelentős kérdéseket vitatnak meg néptanácsaink

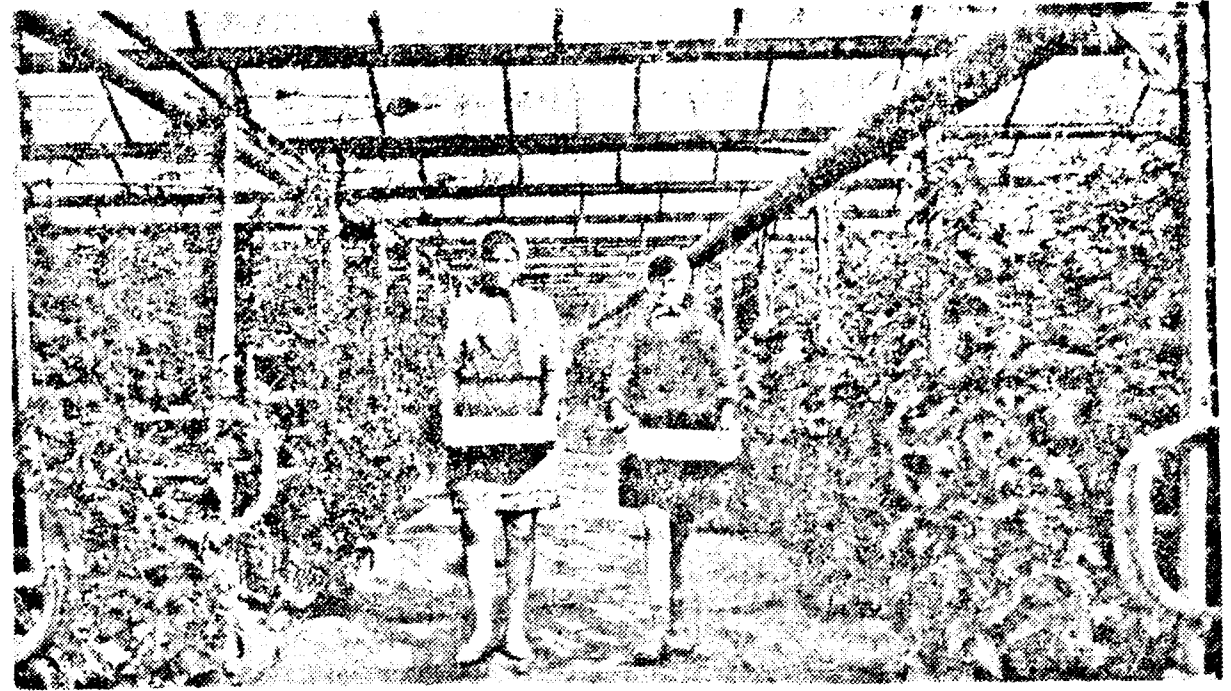
A községi néptanácsok egyre hozzáértőbben szervezik meg munkájukat s mozgósítják a lakosságot a különféle feladatok elvégzésére, bevonják őket a közügyek intézésébe. Novemberben számos néptanács végrehajtó bizottsága olyan jelentős kérdések megvitatását irányozta elő, amelyek leginkább foglalkoztatják az illető község lakosságát. Így például Konopon, Csersmón, Mácsán, Világoson és más községekben a végrehajtó bizottság beszámolt arról, miként foglalkozik a néptanács a lakosság kérésének, javaslatainak észrevételeinek és panaszainak orvoslásával. Almáson, Berzován és más helyeken megvizsgálják, hogyan biztosítja a fogvasztási szövetkezet a lakosság árval való ellátását. Diécsezen az egészségügyi körzet munkáját, Ott-lakán pedig a kulturális tevékenységet elemzik majd.

Több mint 1700000 látogató

A Románia 1969 nemzetgazdasági kiállítását eddig több mint 1700000 ember tekintette meg. A kiállítás november 9-ig marad nyitva.

Utolsó simítások (Podgoria negyed)
(TARKO GÁBOR felvétele)

Paradicsomszüret a mácsai termelőszövetkezetben.

(CANCIU MARCEL felvétele)

A pécskai gépkezelők legfontosabb feladata:

Az előirányzat teljesítése a kifogástalan munka

Egyre több traktor és más magas műszaki jellegzetességgel rendelkező mezőgazdasági gép és felszerelés dolgozik megyénk szántóföldjein. Ez érthető, hiszen az állam évről-évre mind nagyobb beruházásokat fordít a mezőgazdaság gépesítésére. Illy módon meggyegekben is fokozatosan nőtt a gépesítő vállalatok álló eszközeinek értéke. Állandóan bővült a traktor- és gépalomány. Ezáltal pedig a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben nagyobb mennyiségű munkát végezhetnek gépi erővel.

Nem érdektelen említést tenni arról sem, hogy a gépesített mezőgazdasági munka mennyisége mellett növekedett az elvégzett műveletek változatossága is. Meggyőző példa a kukorica és a cukorrépa géppel történő betakarítása. A pécskai mezőgazdasági gépesítő vállalat igazgató bizottsága erre az évre 2814 hektár kukorica géppel történő betakarítását irányozta elő. Ezzel szemben eddig a vállalat kombájnjai 3500 hektárról (törték le a kukoricát. Az elkövetkező időszakban a szemlái 8 Martie és

7 Noembrie, a pécskai Steagul Roșu és Avintul, valamint a nagy-peregi mezőgazdasági termelőszövetkezetben még 500 hektár területről takarítják le a kukoricát kombájnnal.

A vállalat tevékenységi körzetébe tartozó mezőgazdasági termelőszövetkezetekben cukorrépa kombájnos és talajlazítókat végzik ennek az ipari növénynek a betakarítását. Eddig 1205 hektár területről gyűjtötték be a termést. A szemlái 8 Martie és 7 Noembrie, a „Ajtenyi Scinteia, a nagy-peregi v-

tását, mert csak illy módon végezhetnek idejében a cukorrépa betakarításával.

Jelenleg a pécskai mezőgazdasági gépesítő vállalat dolgozói 120 traktorról az ősi szántást végzik. Minden dicséretet megérdemelnek a pécskai Steagul Roșuban tevékenykedő gépkezelők, mivel kora reggeltől késő estig a barázdában vannak. Pénteken, október 31-én például már reggel hét óra előtt 23 traktor hasított a barázdát Szabó Bálint gépkezelő példái reggel 4 órától este 11-12 óráig is dolgozik. Kiss István traktoros napközben talajlazítóval a répaszedést végzi, este pedig szántári megy. Hasonló szorgalommal végzik feladataikat Moldovan Ioan Tamásdan Dumitru, Moldovan Sabina és Ponta Traian traktorosok akik a pécskai Timpuiri Noi, illetve Ogorul termelőszövetkezetekben dolgoznak. Nem mondhatjuk ugyanazt a szemlái 7 Noembrie és a nagy-peregi termelőszövetkezetekben tevékenykedő gépesítő-negyiségek valamennyi traktorosáról. Szinte mindennap a részleg-vezetőknél kell felbresztetni Ca-zan Georgehe, Crișan Petru, Ca-zan Ioan, Meianu Ioan, Bodra Ioan, és Oprea Ioan gépkezelőket.

A pécskai gépesítő vállalat 15' utánfutóval dolgozik a termények szállításánál. Ez mind szép és jó. Viszont el kell marasztalni a termelőszövetkezetek vezetőinek az az álláspontját, hogy csaknem az egész szállítási munkát a gépesítővel végzik.

CSIGYAR ISTVÁN

Ön kinek fest, uram?

Ön kinek fest, uram? — tette fel a kérdést egy festőművésznek a nagybányai aradi téri látogató, s miert tagadnam annyi honfitársammal együtt engem is nem egy-szer megkérdezett a hasonló kérdésfeltevés.

Ön kinek fest, uram? — az egyáltalán nem szónoki kérdés bekerült a látogató emlékkönyvébe, az is, az az elővasa, elővassak majd, akinek, akinek szol, s függetlenül attól, hogy elgondolkoz-tat-e (valakiket) vagy sem, egyfajta kór-dokumentum kérdé-nek tarthatjuk. Kor-

dokumentum első sorban azért, mert a jószándéku tartal-la-togató (örvendetesen növekszik a számuk) esztétikai szűkség-le-től, megértési szán-dékáról vall, de az az érzésem, azért is, mert kifejezi a mo-dernség helyett mo-dernkedő, élettől s talán esztétikai érte-kektől is elszakadt irányzatok egésze-ges elutasítását.

Ön kinek fest, uram? — néhány nappal e-zelőtt egy késő este-be nyúló vita hevé-ben mondta egyik igen tehetséges he-lyi művészünk: — Ha máról hol-napra a husz aradi képzőművész elhagy-ná ezt a várost, nem lennének többben mint huszan, akik észrevennek hiányu-kat.

Lehet, hogy iga-za van. Lehet, hogy iga-zuk van azoknak, a kik azt állítják, hogy a közönség még mindig elmaradt. Lehet, hogy a kö-zönségben van a fő hiba. De... Ön kinek fest, uram? A kérdést feltet-ték. Jogosan. A mecénásról pe-dig nem szabad meg-feledezni.

K. S.

Várjuk a folytatást

Nem szorul bizonyításra — nem is ez a szándékom — ma már tény, hogy az aradi Készruhágyár termékei az évek során megérdemelt hírnevet szereztek tervezőiknek, kivitelezőiknek egyaránt. Az aradi készruhákat keresik a nők. És nemcsak itt a városban. Az ország sok más helységében is. A vásárlóknak megmaradt az a jó szokásuk, hogy azt az áruféleséget keresik az üzletekben, amelyet megkedveltek, melynek kifogástalan minőségéről, tetszettségéről többször meggyőződtek. Annyi bizonyos, hogy a mi konfekció üzleteinkből is éppen az aradi készruhákat, átmeneti és télikabátokat fogynak ki leghamarabb. Csinosak, divatosak, izlősek — ez a titkuk.

Oktoberben a gyár divatbemutatót rendezett Szatmáron, az új, modern Dacia hotelben. Ere dnyén: nagy közönségsiker, abban a városban, melynek ugyan csak jövényű konfekciójára van, a Mondiala. Az aradi sikert ez még értékesebbé teszi.

„Régi szólás-mondás, hogy a jó borknak nem kell cégér. Vitatható állítás. Igaz, hogy ami szép és jó, az ugys tetszik. De azért a népszerűsítés sosem árt, sőt a példák egész sora bizonyítja: csak használ. Ez a véleménye a Készruhágyár vezetőségének is. S ez készítette őket arra, hogy megyénk városában, nagyobb közsegeiben bemutatókat rendezzenek legújabb termékeikből. Voltak már Lippán, Borosjenőben, Kisjenőn — közben Szatmárra is ellátogattak, mint említettem — és legutóbb Nagylakon. Mindenütt nagy érdeklődés előzte meg érkezésüket s minden alkalommal „telt ház” nézte végig a szebbnél-szebb modellek „felvonulását”. Mindenütt siker koronázta az egyszerű próbálkozásnak indult, de lassan-lassan hagyománnyá batorodó kezdeményezést, amelyet érdemes folytatni. És reméljük, hogy ez a folytatás nem is marad el. Hisz mindkét fél: a Készruhágyár és a divatbemutató nézői, alkalomadtán vásárlói is jól járnak.

(b. k.)

LAPUNK III. OLDALÁN:

Művelődés — irodalom

AZ „ELVETEMÜLT” LÁNY

a VII. osztályt, közepes eredménnyel. Jelenleg is ebbe az általános iskolába jár, idén már nem a nagyszülőknél, hanem egy családnál lakik, édesapja fizet érte. Vajon milyen lehet az „elvetemült” lány?

Csengőz. A gyermekek zsi-bongva veszik birtokukba az iskolaudvart. Anikó az igazgatói iroda ajtaján kopogtat.

Fekete-hajú, szépen öltözött 15 éves kislány ül előttünk a széken. Fejét dacosan lehajtja, nem szívesen emlékszik a történetekre, nem szívesen válaszol kérdéseinkre.

— Igaz, amit rélad mondanak Anikó?

— Igaz, minden igaz. — Miért tetted? Miért szöktél el hazuról kétszer is?

Csend. Anikó felsóhajt, azán halkan ennyit mond:

— Nincs helyem otthon. Engem nem szeret az anyám. En se szeretem már őt.

— Édesapád se szeret?

— Ő más.

— És a kishugod?

Mintha könnyek csillannának meg szemében.

— Mindig alig várom, hogy lássam.

— Szüleid meglátogatnak-e?

— Apuval mindennap találkozom. Itt felőlős a malomban a házall szemben, ahol lakom. A nyu egyedül még sohasem jött. apuval is csak egyszer.

— Hogy érzed magad az iskolában?

— Nagyon jól.

— És ott, ahol laksz?

— Ott is. Szeretnek. En is szeretem őket.

— Vannak-e barátod?

— Igen, vannak.

— Olyan is akivel megosztod minden titkodat?

— Olyan is.

— Mikor voltál utoljára ott hon?

Ismét csend. Anikó ugyanugy, mint az előbb, felkapja fejét és keserűen-dacosan szinte kiabál:

— Szombaton. Bár ne mentem volna! Anyám azzal fogadott, mi-ért jöttél, nem hivatal!

Csengetnek. Anikó beme-gy az algebrárára, és a többi nyolca-dik osztályossal együtt egy órán keresztül ismeretlen egyenleteket old meg.

Elgondolkozik. Vajon ki oldja meg az ő többismeretlenes egyenletét?

Zöldre festett, szép, új ház. F. Erzsébet, Anikó édesanyja nem lepődik meg látogatásunkon. Valószínűleg azt hiszi, azért jöttünk

az újságtól, hogy gyereket javítóba küldjük.

— Miért tartja elvetemültnek a lányát, asszonyom?

— Rossz, nem bírok vele.

— Verte is?

— Veszekedtem vele, mint minden egyes anyja, ha nem csinált jót... Nem tudom hogy romlott el annyira. Igaz, szidtam, meg is vertem, mert nem mindig végezt el, amit mondtam neki, nem fogadott szót.

— Most hol van?

— En nem is tudom hogy hívják azt a családot, ahol gazdában van...

— Melyik gyermekét szereti jobban?

— Mind a kettőt, hallja.

— Akkor miért mondta a milicián, hogy nem szereti Anikót?

— Összintén megmondom, mondtam. Már nem is tudom szeretni.

CSIGYAR ISTVÁN

KILIN SÁNDOR

(Folytatása a II. oldalon)

Órákig tartó gyűlés — kevés hatékonysággal

— Az Artex ktsz alapszervezete közgyűlésének margójára —

A minap tartották meg évi bemutató közgyűlést az Artex ipari termelőszövetkezet komunistái. Számos vonatkozásban dolgozott az alapszervezet. Di- ret illeti az itteni kommunis- tat és az egész munkaközössé- gét, hogy a főbb területek- et teljesítették, sőt lényeges színyjavulást is elértek. A szövet- ket legtöbb egységében minőségi munkát végeznek, igyekeznek o- rativán és pontosan kielégíteni a grendeléseket. A Silaghi Gheor- ge, Bocu Gheorghe, Leitner Péter, Jón Páter, Vuk Imre, Husvath István, Lobstein Katalin, Paul Gheorghe, Teodor Augustin, Mic- ha Maria vezette munkaközösségek napról napra teljesítették feladataikat.

Artex el eredményeket a tagfel- lér terén is. Ebben az esztendő- ben új taggal bővült az alapszervezet létszáma. A gyűlése- re rendszeresen megtartottak, a fő igyekeztetéseket a tagfel- lér kollektív munkájának elvég- zésére. Az alapszervezet nem a munka- alapszervezet eredményeit, a fő igyekeztetéseket a tagfel- lér kollektív munkájának elvég- zésére. Az alapszervezet nem a munka- alapszervezet eredményeit, a fő igyekeztetéseket a tagfel- lér kollektív munkájának elvég- zésére.

kat, nevével szolgált azokat a pár- tagokat, akik elmulasztották fel- adatukat teljesítését és ugymond fel- szólította őket, hogy legalább ezen a gyűlésen foglaljanak állást egyik másik kérdésben, a beszámoló fel- olvasása után percekig az őrök- csend uralkodott a teremben.

A Szervezeti Szabályzat előírja minden párttagnak azt a jogát, hogy a közgyűlés keretében részt- vegyen a vitákban. S a legtöbb he- lyen a párttagok élnek is ezzel a joggal. Nem így az itteni kommu- nisták.

Pártélet

nisták. Többszöri felszólítás után nagynehezen feliratkoztak néha- nyan a felszólalók nevsorára. Nincs szándékunkban külön-külön ele- mezni az elhangzott felszólalás-okat. Egy-két elvtárs valóban je- lentős, a munka javítását előmoz- dító kérdésekkel foglalkozott. A- kadatok azonban olvashatók is, akik nem készültek és nem óhajtottak felszólalni, de az előzők meg- győzték őket és beszélték.

Mondanunk sem kell, hogy ezek az emberek banális, közismert dol- gokat mondtak. A pártszervezetnek semmi haszna sincs az ilyen hoz- zájárásokból.

A beszámoló bírálta Megyesi Lászlót, Sudrijan Ioant, Blaskó La- jost, Hodrea Petrut, Ruff Lajost, Várszegi Lajost, Kunstler Andrást, Kovács Lászlót, Faragó Györgyöt, Popa Mariat, Serac Teodort, azért, hogy általában passzív magatartást tanúsítanak a hiányosságokkal szemben, nem kapcsolódnak be az alapszervezet előtt álló feladatok megvitatásába, csak igen kis mé- rékben segítik a bürot munkájá- ban. Az említettek közül egyetlen párttag sem szólalt fel a gyűlésen, nem válaszolt az őket érintő bírá- latra.

Nehéz feladatok megoldása áll az alapszervezeti büro előtt. Ezek sikeres valórváltása azonban csak úgy lehetséges, ha valamennyi kommunista egységben bekap- csolódik a pártmunkába. Nem ár- tana ha ez a legközelebbi pártgyű- lése — amely nem kell megha- ladnia az 1 (egy) órát — konkrét- tabban megbeszélnek a jövőbeni teendőket s kiegészítik a kor- rában elfogadott intézkedési ter- vet.

Meggyőződésünk, hogy az Artex csaknem 80 kommunistaja többre képes. Rajtuk a sor. Bizonyítsa- nak!

SCHIFF LÁSZLÓ

60 nap — 1970-ig

(Folytatás az I. oldalról)

munkatemet, hogy az azonnal át- vegye az összeszerelt alkatrészo- portokat. Komplex intézkedésre van szükség. A befejező részlegben a kabinet három tagja működik. Szervezési kérdésekkel foglalkoz- nak? — kérdelem. Nem, — a terme- lési irányítók. És a befejező rész- leg munkaszervezési kérdéseit? Most oda kell irányítani az embe- reket, ahol a legnehezebb feladatok várnak megoldásra. A termelés mindenek előtt. Körülbelül így sü- rütem a kapott válasz lényegét.

Távlat és pillanat

Két hónap választ el az év vé- gétől. A Vagongyár vezetősége és a dolgozók nagy erőfeszítéseket

tesznek az évi terv teljesítése ér- dekében. Érthető és természetes, ha az emberi és anyagi erőforrásoka- kat a termelés azonnali kérdéseire koncentrálik. De a munkaszerve- zés a termelő munka fontos része. A követelmények sulya alatt ösz- szesugorodnak a távlatok és úgy- tűnik, az év utolsó napja a határ- kő. De ebben a szűk távlatban sem szabad elfeledkezni arról, hogy a felhalmozódó rendellenességek, minden nap nehezebbé teszik a he- gesztő és befejező részleg munká- ját.

Öreg igazság, hogy minden (ter- melő) folyamat végességét az illető folyamat leglassabb elemé- nek sebessége határozza meg. Ha nem sikerül ezt a leglassabb ele- met — a hegesztő és befejező rész- leg munkáját — a kívánt arány-

ban meggyorsítani, úgy felő, hogy az egész üzem munkáját lefékezi. Ezt a felgyorsítást azonban jobb munkaszervezés nélkül nem lehet elérni. A Vagongyár igazgató bi- zottságának és pártvezetésének komolyan kell foglalkoznia a mun- kaszervezéssel, mert ez kulcsfon- tosságú kérdés volt.

Konklúzió helyett egy tény: A Vagongyárban hatan dolgoznak a munkaszervezési kabinetben, a textilgyárban 19-en. Nem akarok ehhez kommentárt fűzni és nem akarom ebből a tényből levezetni a két üzem tervteljesítése közötti különbségeket. De tagadhatatlan: a munkaszervezésnek tulajdonított fontosság és a termelési eredmé- nyek között van összefüggés, s ha ez igaz, úgy a Vagongyár vezetősé- genek is kell vonnia a szüksé- ges következtetést.

evek — álaszok

ROSZ ISTVÁN, ARAD. Igaza a bürokrácia akkor is büro- k, ha aránylag kevés- nek az embereknek a száma, de szemben alkalmaznak. A jelenben ismertett eset kapcsán idezem írtam lapunkban. EKEGYARMATI OLVASÓ- CNAK ÜZENJÜK. Lehetséges, hogy objektív okai vannak az által emlelt problémák meg- oldásában mutatókó késlekedés- nek. Bar eddigi tapasztalataink a- zán azt is éppúgy feltételezhet- tük, hogy egyesek objektív nehe- zségeket igyekeznek feltüntetni a munkaszervezésben. Az önkö- lön abból a megjegyzéséből derül, hogy az ottani lakosság a többsége kézzel fogható bizo- nyosságot adta annak, hogy óhaj- tottában ma is kevés részt- vevő, örömmel tesszünk eleget az ér- telmüknek. Ahogy időnk enedi- jogunknak Fekete Gyarmatra s az- et már a helyszínen igyek- nek tisztázni.

AZ „ELVETEMÜLT” LÁNY

(Folytatás az I. oldalról)

— Igaz-e, hogy amikor a mili- ciám volt, még enni sem vitt nek- ki?

— Tetszik tudni miért? A kislány nem is nézett rám, nekem rosszul esett, a férjem se volt itthon... A miliciáról írtak, mit vigyek neki, elküldtem a kicsi Marikát, vitt 10 lejt, jehermén, de visszajött, hogy étel is kell. Nem volt fölt- étel itthon, nagyon mérges volt- tam, sajnáltam a kisebbik lányo- mat, hogy lestrapálja magát, mit gondolt az a másik, hogy anyja családgalunk után, Neki mindent szabad?

— És az is igaz asszonyom, hogy amikor a miliciáról haza- küldték a lányát, nem fogadták be a házba, a szomszédoknál a- ladt?

— Igaz, mit csináltak vele, ha mind el akar szökni?

— Nitt gondolt, nem azért, mert nem szereti?

— Ó sem szeret engem.

— Mi a célja a gyermekkel?

— Hát én igazán nem tudom, mit is mondtak. A milícia nem akarja juttatni kiüldeni. Azt mondták nem odavaló, mert nem romlott a gyerek. Hát én igazán nem tudom, mit mondtak. Javít- ták kellene küldeni én már nem bírok vele.

Vázoljuk fel ismét a tényeket. Egy 15 esztendő lánygyer- mek meglopja szüleit, elsőbbsé- gszűl, szülőadók megy, a mili- cián alszik, a szomszédok adnak neki menedéket. És végül idegen családnál talál nyugalomra.

Anyja szerint az „elvetemült” lányt juttatni a helye.

A kislány nem szereti az édes- anyját, mert szerinte otthon nem jut neki az anyai szeretetből.

De nézzünk más véleményeket is.

— Intelligens, szorgalmas, fe- lelmes volt — mondja Cociuba Florian tanár, Anikó osztályfőnö- ke.

— Tiszteletudó kislány, — így Pásciu Ioan tanár az iskola igazgatója.

— Szívet-lelkeket szereti az iskolát, közösséget, tanárokat — állítja, Ceba Pavel tanár, az isko- la pártalapszervezetének titkára, s elmesél egy történetet. A tava- lyi iskolai évben Menyháza tu- riztikai versenyt rendeztek. Az iskolából három diák, közöttük Anikó is részt vett. Az első he- lyért küzdöttek, s talán igazság- talanul csak dicsőítő oklevél ju- tott a kis csapatnak. Anikó sírva fakadt...

Ismét két vélemény:

F. János az apa, a sikulai ma- lom felelőse mondja:

— Inkább az életemet, mint hogy a javítóba küldjék. Nem ő a hibás a történetekről, nem rossz a gyermek.

Mojtu Ioan, a házigazda:

— Ne mondjon senki rosszat erről a kislányról. Bár a miénk lenne, bár az én unokám lenne ilyen jó gyermek. Nagyon szeret.

júk. Szorgalmas, szófogadó, segítő- kés gyermek.

— De Mojtu bácsi, tudja-e, hogy Anikó lopott?

— Nem hiszem. Ő nem tehetett ilyet.

A tanárikar véleményei Sziga- ruan kell bűnni a kislánnyal a történetek után, de nem szabad javítóintézetbe küldeni.

(Még egy jellemző tény: Anikót édesanyja romlottak tartja, orvo- si bizottság elé hurcoltatta a gya- mulat, gyermeke kalandokba ke- veredett tiszta (most már orvosi bizonyítványilag is) 15 esztendő kislányt.

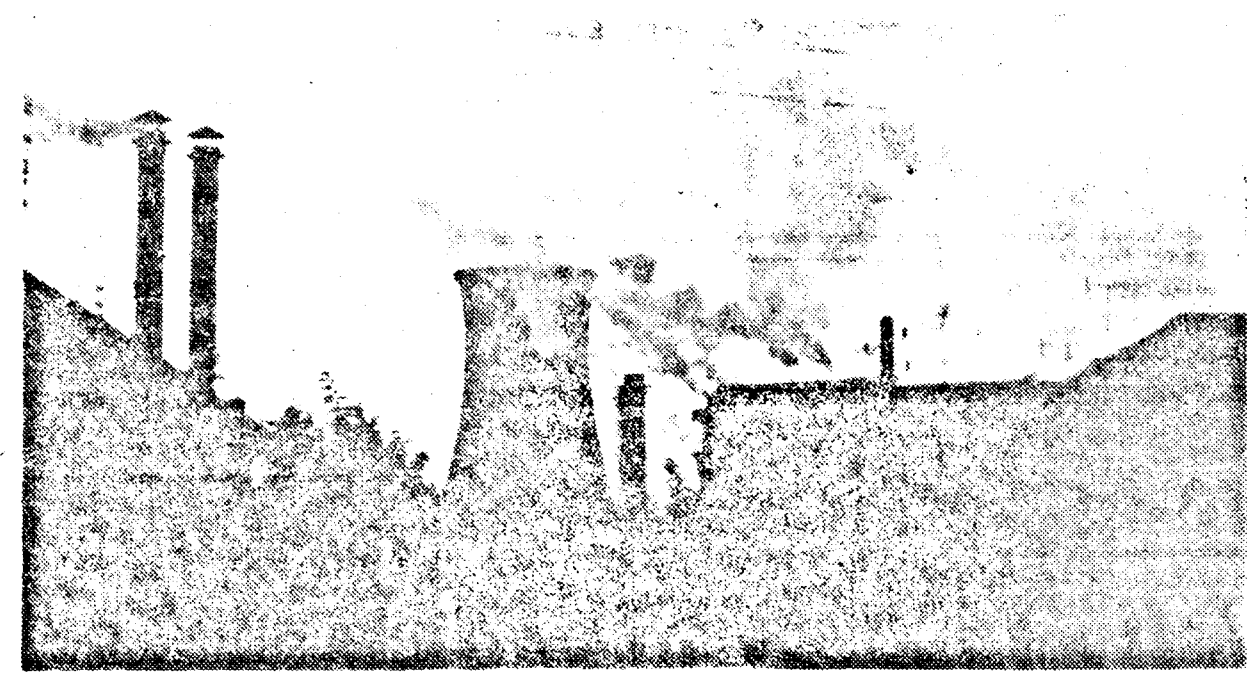
Anikót mi nem hibáztatjuk. Senki se tehet felelőssé egy 15 éves túlzékony gyermeket az- ért, mert 12 éves korában ész- revette az anyai szeretet hiányát s úgy próbált küzdeni ellene, hogy másutt, az ismeretlen világ- ban kéreken szeretetet.

Megköszönnék mégis néhány kérdést:

Tudták-e és tudnak-e eleget hi- vástos nevelői erről a gyermek- ről?

Hogy alakult volna Anikó sor- sa, ha az anyjának sikerül javító- intézetbe küldenie?

Miért nem itélkezünk keményen azok felett, akik nem nézti, ha- nem szeretetet, életet lopnak?

HAJNALI FÉNYBEN.

Tájékoztató

A Doina szaküzlet

a női vásárlók szívesen keresik fel, mindig találunk kedvükre való köcszöveket áruféleséget. A hideg idő beálltával természetesen nem hiányoznak a meleg holmik sem: gazdag választékban kaphatók mű- szál aszvetterek, nagyon szép csipkészővű salak, szőnyeg-szob- habeltem kombinék, van hársz- kendő és meleg nagykendő (fekete is), gyapjúharisnya, kesztyű stb.

November — a konyhai készítmények hónapja

A Közelelmzési Tröszt vezetősége a hagyományokhoz híven idén is megrendezi a konyhai készítmények hónapját. A hónap ke- retén belül ezúttal is számos olyan akciót szerveznek, melyek min- den bizonnyal felkeltik a fogyasztóközönség érdeklődését. Több al- kalommal rendeznek eladásal egybekötött kiállításokat — külön- böző meleg és hideg ételféleségekből, cukrászati termékekből — a Penshine, a Miorita, a Podgoria, a Zaránd éttermekben, a Nico- resti büfében, a Gospodina II. üzletben, a Poiana, Republica, Li bertatea, Spicul cukrászdákban. Természetesen most sem maradnak el a finom díszítőtoros, hal és vadászcsorák sem. Szombatoként a Mures, Zaránd, Miorita, Ciocirlia és Podgoria éttermek látják vendégül az érdeklődőket. November 28-án kerül sor a hónap legerősebb akciójára a Tineretului cukrászdában: a cukrászok és a szakácsok szakmai vetélkedőjére egy vegyes kiállítás keretén belül.

Filmek

MURESUL: Északra észak-nyu- gatot át (10. 12.30. 15. 17.30. 20).

STUDIO: A háládatlan kor (10. 12. 15. 17. 19. 21).

IRJUSÁGI: Homer doktor öccse (11. 16. 18. 20).

VICTORIA: Mateusz élete (11. 14. 16. 18. 20).

PROGRESUL (Ujarad): Elha- markodott házasság (15. 17. 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Az el- átkozott hegy bősége (17. 19).

CFR (Grădiste) Vera Cruz (17. 19).

MIKELAKA: Egy fehér ruhás asszony naplója (19).

A VIDEKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: A csavargók napja.

RADNA: Heroin.

BOROSJENŐ: Büntény egyéni stílusban.

NAGYBARK: Komédiások.

KURTOS: Erős lelkek.

SEBES: A sólyom nyomában.

PANKOTA: Azután született a legenda.

PECSKA: Téli reggelek.

SEBANTANA: Szerelmek Bas Ve- gasban.

VILÁGOS: Szerelmesek paradí- csoma.

VINGA: A pasa.

KÖRÖSBÖKÉNY: Elharmar- kodott házasság.

KISJENŐ: Öregesség nélküli fi- atalság.

Televízió

Vasárnap, november 2.

8.45 Pioniroknak és iskolásoknak.

10.15 Faluműsor.

11.15 Szimfonikus hangverseny.

12.00 A haza védelmében.

14.30 Labdarugás: Bukaresti Dina- mo—UTA.

16.30 Viharórnagy — szovjet film- sorozat.

17.10 Vasárnapi magazin.

19.00 Híradó.

19.20 Vasárnapi krónika.

19.30 Sport.

20.00 A bor ünnepe — zenés mű- sor.

20.30 Háromcsillagos film: Az őr- ök Éva.

22.10 Zenés-táncos műsor.

22.45 Híradó.

Hétfő, november 3.

18.00 Műszaki konzultáció.

18.30 Rajzfilmek.

18.30 Ifjúsági adás.

19.00 Híradó.

19.30 Tudományos adás az atomról

20.00 Szimfonikus hangverseny.

22.00 Riport.

22.30 Forró nyár (26.)

23.20 Híradó.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara vasárnap, november 2-án délelőtt 11 órakor szimfonikus hangversenyt tart Vezényel CONSTANTIN BOBESCU, közreműködik KJELL BO- FKELUND (Norvégia).

Műsor: BOBESCU: Fatma szimfonikus költemény, RACHMA- NINOV: II. zongoraverseny. BE- ETHOVEN-BOBESCU Kreutzer szonáta.

Jaraban épül a porcelán- edény-gyár Gyulafehérváron. Megkezdődött a 40 000 négy- zetméter hasznos területű ha- talmas üzemcsarnok szerelé- se. Készül az égőtökecsék alapozása is. Az alapozást meg- előző földmunkák során több mint 60 000 köbméter föld- et mozgattak meg, majd je- lentős mennyiségű betont önt- töttek.

Megkezdtek az 1,8 kilométer hosszú vízvezeték szerelését és felkészülnek a téli munkára. (Agerpres)

Rádió

Vasárnap, november 2.

BUKAREST I.

6.05 Zenés matiné. 7.15 Falu- műsor. 8.10 Zenés képeslapok. 9. Nők felőrája. 9.40 Vasárnap dele- lőtti zenés műsor. 12 Mindenről mindenkinek. 13.15 A hét új köny- nyüzene felvételeiből. 13.30 Aki tud, az nyer 14 Népi zene. 14.15 Sport és zene. 16.45 Vidám óra. 17.30 Vasárnapi esztrádműsor. 19.20 Sztárparádé: Gigi Marga, Alain Barriere és Brenda Lee énekel. 20.20 Eminescu versek. 21. Ionel Băescu Oarđa románokat énekel. 21.15 Slágerparádé. 22.10 Sport. 22.40 Könnvüzene. 0.03-tól Ejsza- kai esztrádműsor.

BUKAREST II.

6. Reggeli hangverseny. 7.15 Ma- rian Andrei és George Răpău é- nekel. 7.35 Fuvószené. 8.15 Rá- diószínház gyermekeknek. 9.10 Ze- nék kaledonszóp. 10.40 Filmbemu- tatók. 11. Szimfonikus hangver- seny. 12.25 Szovjet zeneszerzők esztrádszámából. 12.45 Zenei vari- eté. 14.05 Híres énekesek: Mary Garden és Apollo Granforte. 14.30 Luminita Dobrescu és Roy Black énekel. 15.45 Könnvüzene. 16.30 Népi melódiák. 17.30 A fantázia szárnyán. 19.15 Rádiószínház. 21.20 Ioana Radu és Alexandru Grozuită románokat énekel. 23.05 Az 1969. évi salzburgi nemzetkö- zi zenei fesztivál MOZART hang- versenye.

A BUKARESTI RÁDIO

MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Reggel: 10—10.20-ig: Bel- és külpolitikai hírek, népi- és köny- vüzene a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon. Délután: 16.30—17.15-ig Vasárnapi mozaik. Kul- turális szórakoztató műsor.

Múzeum

Az Aradi Múzeum megtekinthé- tő naponta 10—13 és 17—20 óra között a Kulturpalotában. Hétfőn zárva.

A Múzeum alábbi osztályai van- nak nyitva:

- Román népművészeti kiállí- tás;
- Régészeti kiállítás;
- Képzőművészeti tárlati;
- Az 1848—49-es forradalmi múzeum.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jeleinti: Ma, november 2-án általa- ban változó idő. Éjjel derült ég- bolt, napközben felhőátvonulások, amikor, főleg a dombos helyeken, kisebb eső, a hegyvidékeken pedig havasos és hózápor lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélen- küli északnyugati szél. A hőmér- séklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérsék- let minusz 2 és plusz 4, a legma- gasabb nappali hőmérséklet pedig 12 és 16 fok között váltakozik.

Várható időjárás november 3-án és 4-én: továbbra is változó idő. Napközben felhőátvonulások, egv- két helyen kisebb eső, havasos, esetleg hószállingózás lehetséges.

A Vagongyár

Aurel Vlaicu út 41-43. szám

szakképesített munkásokat alkalmaz az alábbi szakmákban

- esztérgályos
- marós
- köcszörös
- lakatos
- hegesztő

SAKKKÉPESÍTETTEN MUNKASOKAT alkalmaz a munkahelyen történő szakképesítésre az alábbi szakmákban

- hegesztő
- lakatos
- lyukasztó, menetvágó és hideg préselő
- anyagszállító és öntvény tisztító

FEJEZETELI FELTÉTELEK:

- az általános iskola elvégzése, a katonai szolgálat teljesítése
- Az érdeklődők forduljanak az üzem személyzeti osztályához.

(658)

Új tollak Melik Péter

Aradon születtem 1952. március 26-án. Édesanyám munkás, apámrol semmi adat-szerűt nem tudok. Jelenleg a 3. sz. Liceum diákja vagyok.

NYÁRI DAL

Egy hosszú nyár hevén
Emlékezem rád
Iziten gondolat gerincén
Golyómozgó rohanás felém
Borzoló az emlék hangját
Mult nyár színes szálai gyö-
törnek
Illatos árnyak szétterülnek
Hűvös rózsás-ősz estén
Hosszában járom a sétányt
bolyongok
s halvány az emlékezet
Parkban sétáló
esték
hosszu árnyakkal vörösesek.

A furfangok bukása

— A Dona Juana aradi bemutatójáról —

Don Juan női mása Dona Juana hideg, mint a márvány, vonz és taszít csodálatos szépsége. Végzet a találkozás Don Juannal, a férfival, akivel egymásnak rendelte őket a mítikus sors, hogy szerelmükben leljék halálukat. Tragikus játék Radu Stanca színdarabja, amelynek kötelező módon a halálban kell végkifejletet nyernie. Ha a legenda Don Juana az ellenállhatatlanság maga, Dona Juana az elérhetetlenség jelképevé válik. Mindkettőjük embertelenül egy-értelmű jellemvonása teszi embertelenné, lélekletlen szimbólummá.

A játék akkor kezdődik, amikor Don Fernando vagvis a Mulandóság. Az Örök ellentéte egymásnak üszítja ezt a két szimbólumot, hogy szerelmükkel váljanak mindennapi emberek. Alarcok, átlátszó, karneval és féreértések kerülnek elő a szerző Goldonié-hoz hasonló ható kelléktárából, hogy a lehető-

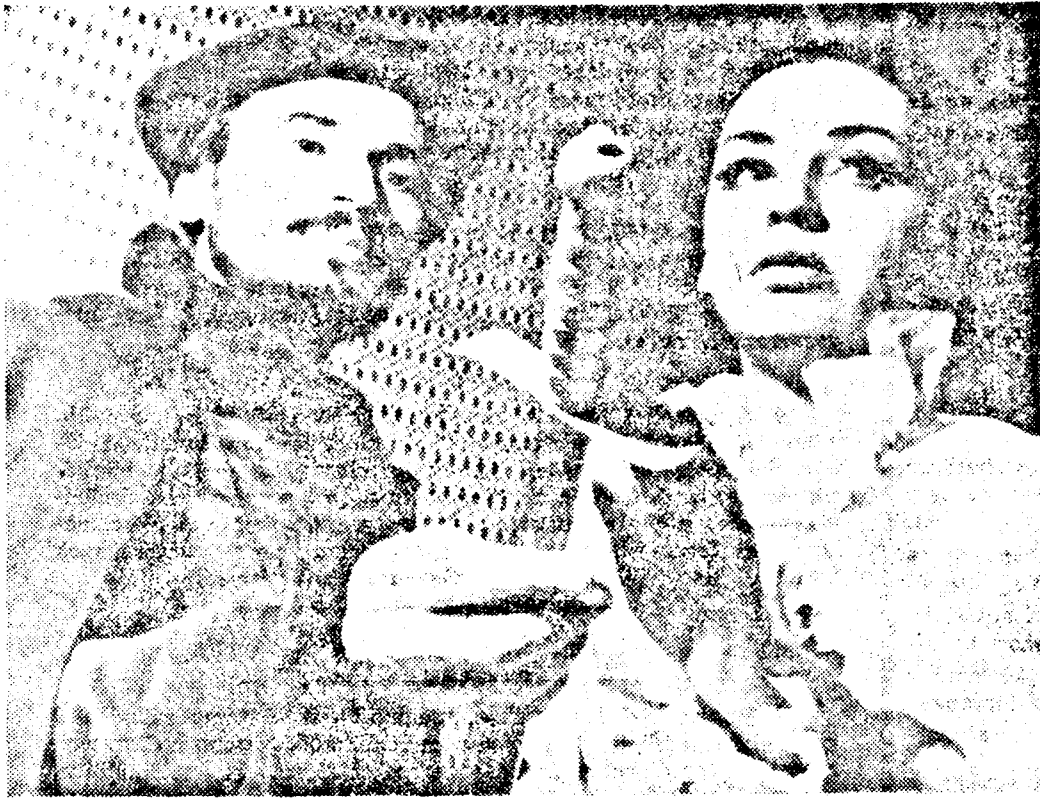
ségeket mérten minél változatosabb és meglepetést keltőbb legyen a cselekmények a befecézését jelentő függő felé.

Az alig 7 évvel ezelőtt elhunyt Radu Stanca elsősorban költő volt. Lirai hangvétel hatja át darabjait, a replikák, a nyelvezet különös csíszoltságát tanúsítják. Don Juan és Dona Juana meseje is éppen nyelven való válik irodalomá.

Dan Alecsandrescu — idén gyors egymásutánban már második rendezését látjuk — a Viteazul bemutatása alkalmával tanúsított rá-

érezéssel vitte szívre Stanca tragikus vígjátékát is. A hősök furfangjainak bukásig örvénylő repitkásort a színeszek ellentétes irányú körmozgásaival bontja meg és húzza alá, sokszor az erőltettségig fokozva ezt a színzupdi kifejezéseskedést. Nem találtuk viszont szerencsésnek Ion Borst kiválasztását Don Juan szerepére, nehezen tudtuk elhinni róla, hogy az eszményi férfi megtestesítője lenne — szerepfarmálásból mindvégig hiányzott a telítettség. Viorica Popescu hitelesen tolmácsolta a

Az aradi Állami Színház második bemutatója hiányolja azt a többletet, amely dacára a tragikus végkieszménynek, a commedia dell'arte örökében fogant színművet valódi színházi élménnyé tette volna.
(znorovszky)

Viorica Popescu és Iulian Copacea az előadás egyik jelenetében.

Jegyzetek * Jegyzetek * Jegyzetek

KASSAY MIKLÓS

FELFEDEZÉS

Évek óta ismerem, sokszor találkoztunk az utcán, színházban, cukrászdában, mindig sietett, néha úgy ment el mellettem, hogy észre sem vett. Evtársai közül már mindenkit megelégelt tanulásban, munkában, pontosságban. Talán önmagát is meg akarta előzni? Ha igen, hát nem sikerült: eltört a lábát. Hat hétfő fekként, aztán a szobában megtanult járni, lassan.

Most egymás mellett megyünk az utcán, sétálunk. Ősz van, délután, a nap kacérokodik, feljéle-gaskodnak az utsalai fák, szerelmelek.

Biceg s talán nem is tudja, hogy arcvonásait néha összekuszálja a fájdalom, ismerkedik a világgal.

— Nézd, — mondja — ott azt az épületet, de szép. Egyensúly, bölcsesség, a másik, a mellette levő csak elrontja az utca képét. Nincs igazam? A virágok még mindig nyílnak? Emlékszem, a tavaly is tele volt itt minden virággal. Igaz? Arácskák is voltak? Ugy emlékszem, hogy arácskák is voltak. Vagy nem? És nézd az embereket! Ez itt szomorú, az a másik örül, talán maga sem tudja, hogy miért. Vagy tudja? Mond, mióta di-

vat a szalmatáska? Látod, így néz ki egy izéletlen kirakat. Ide sem jönnek vásárolni. De miért tolatoknak az autóbussznál? Hiszen üres. Mindenki felfér. Annak az idős asszonynak senki sem segít. De igen. Erdekies, egy másik idős bácsi. Ugy látszik, az idősök összetartanak. Nézd, milyen szép ez a lány, szerelmes. Esküdni merék! Fogadjunk? Azt a mindenit! Láttad, hogy vette a kanyart? Szinte elütötte azt a gyermeket. A gyermek rá sem hederít, jópofa srác, számfüzet mutat. Mindketten megérdemelnének egy-egy hazait.

Megvünk az utcán, ő bicegve én szűkre szabott léptekkel, lassan. Boldog. A napot szeretné átölelni. De nyár, ősz az elmúlt évben is volt. Az emberek mások is tolongtak a felszállások és mindig akadt szomorú vagy vidám ember a járókelők közül.

De ő mindig rohant, talán önmagát akarta megelőzni. Nem sikerült.

Milyen kár, hogy néha le kell szántulni, hogy felfedezzük magunknak is a világot, az őst, az utat, amelyen sok pár cipőnk elkapott, az embereket, akik szó morak vagy vidámak, önma gunkat.

Őszi sanzon

„Evoé, Élet, be gyönyörű ősz jött
Talán legszebbik ősz a világnak”
(ADY)

A cukorrépa ott hevert a kocsi-
utón, magányosan és elhagyatva,
mint egy bájba jutott ember. Ha
telefonon vagy írásban értesíte-
nek a legilletékesebb helyről, az
sem lett volna hatásosabb. Kö-
rülnéztem. A kocsiaraván már
az utca végében járt.

Nyomában az ősz ballagott.

Mindenki másan ismeri fel és
máskeppen értékeli. Van aki a
golyók és a darvak vonulását fi-
gyveli a felhők portalan ország-
útján. Más a lebegő ökörvilágat
keresi a tarlok fölött, esetleg a
feldiszlított mustsárdákat a vá-
rosban vagy a Drakonida II. me-
tetrájt. Vénasszonyok nyarának
éjszakáit. Mindenki felismeri va-
lamit. Nekem az eléggé prózái,
cukorrépa szállító kocsi-
aravánok jelzik, hogy beszökött...
Még lázas örömmel nyelvelhet a
nyár, még ingujjra vetkőzethet a
fénny izzadó bucsu, de a Cu-
korgyártól kezdve végig a Maro-
son keskeny fehér, habcsókot víz
a víz Megindult a gyártás, vége
a nyárnak...

Szeptember megtelik nosztal-
giával. „Hol vagytok ti kedves
játsszótársak”. Az emlékek meg-
széplültek a múlt időben és a
feléltettség lehangoltságában vagy
szűzavarában titkon kicsit visz-
szászokunk a rövidnadrághoz,
vissza a startvonalra, de a ren-
dezetlen sorokba és élmények-
be, a készülődés, az életrekesz-
lés előfutáiba, oda, ahol még
egyenlő esélyek és lekvároske-
nyerek mosolygáltak mindenkire,
oda, ahol mások volt minden
gond és felelősség. A siető ele-
mistákat nézzük alkonyatban és
röpké perckre visszaszállunk a
nagyálmu korbá, ahol nem tud-
tuk például azt, hogy mit je-
lenthet néhány százalek cukor az
analízisben vagy az a megdöb-
bentő érzés a sötét röntgen-
szobában, amikor a diagnosztól
a mosoly, sőt egy-egy világ ben-
nünk csörömpölve török össze.
A pergő napok csak futó bana-
tokat és egyre újabb csodákka
gömbölvődő tiszta örömeket hoz-
tak.

Vagy talán mindez csak furcsa
csalódás volna, az emlékezés vi-

ziója, amit Salvador Dali egyik
képén a szabályos mértani alak-
zatú tárgyak az órák megtöré-
sével és szabálytalanná nyulá-
sával ábrázolt? — Lehetőségek.
Az egykori indulatok emlékekké
szelődtek és a színes álmok
még hozzák a sugaras mesét és
amíg él a mese még a gyűrűtt-
arcu ebredések is emberibbek.

Az októberi bágyadt ragyo-
gásban megnéztem az őst a
Hármasszigeeten. Az elcsendesed-
ett erdőben halotti fénytörés-
ben keresem a tűnő romantikát.
Szinte hihetetlen, hogy alig két
hónapja még tolongtak az em-
berek és kirobbanó piros jó-
kedv lobogtatta fel a tájat és a
szíveket. Tíz éve katonai behi-
vóval a zsebünkben néhányan
itt bucsuztattuk egymást és
többször megígértük, hogy le-
szerelés után minden évben egy-
szer itt találkozunk. Sohasem
találkoztunk! De az ígért nem
volt értelmetlen. Ez a koraőszi
pompá begerjeszti a vágyakat és
egy gomolygó, ködszerű felelmet
is lop a lélekbe, a meg nem ér-
demelt bucsu torokszorító furcsa
érezését — és ekkor csak az ő-
szinte vallomások és az álomszép
ígéretük segítenek. Sohasem ta-
lálkoztunk itt. De akkor és min-
den ősszel szükség van ígéretek-
re, mert a biborborzongásban
úgy érződ, hogy konzerválni kell
az örömeket.

Aki nem látta még az őst a
Marosparton, nem sejteti, hogy
az mit jelent. Allok a sugáru-
hatásban, színek orgiája közpe-
t és közben nyálabbal ver a
fénny.

Nem bírok elbucszni!
Minden ember irtózik vala-
mitől. Egyesek az álmatlan éj-
szakaktól, a gondolatoktól vagy
a magánytól irtóznak. Mások a
felelősségtől, a munkától vagy
az unalomtól.

En a bucsuzástól irtózom! „A
foszó élet nővé lábában” a har-
mincadik ősz felségese ajándék
volt és amíg hallgatom a virgák
távoli vízesés-robatját, egy him-
nusz az ütérekben még egyszer
felbuzgatta az ifjúságot.

FRISS PANIÁN IVAN

— Muzsik —

★ Ujdonságok a könyvtárban.
SZEMILÉ FERENC: A mirigy esz-
tendeje (Ötletelmű regény). ALF-
RED AMENDA: Eroica (Beethoven
dregénye). KAZINCZY FERENC:
Fogságom naplója (Jancsó Elemér
bevezetőjével). DIPLOMÁTI ILUS-
TRI vol. I. (Hirneves diplomaták:
Machiavelli, Franklin, Metternich,
Disraeli, Kogălniceanu, Ciccrin és
Titulescu).

★ Világbemutató lesz november
8-án a kolozsvári Állami Magyar
Operában. Salvatore Allegra AZ
ARCKEP című háromfelvonásos
operáját Szinberger Sándor ren-
dezte. A főszerepekben Törszér Ju-
lia, László Éva, Szaday Géza és
Kovács Attila lép fel. A bemutatón
jelen lesz a szerző is.

★ Megtalálták GARCIA LORCA
eddig ismeretlen kéziratát, az U-
tazás a Holdba című filmszcená-
riumot, amely 1929-ben készült és
a szürrealizmus hatását tükrözi.

Ma nyílt meg Marosvásárhely-
en VILHELM KAROLY aradi
származású festőművész egy-
gyeni tárlata.

Reméljük, hogy e sikeres ki-
állítás alkotásait az aradi kö-
zönség is megtekintheti a kö-
zeljövőben.

Jókai Aradon

A „legnagyobb ma-
gyar mesemondó”, Jó-
kai Mór (1825—1904)
először 1849-ben járt
városunkban. „Eletem
legsomorubb napja”
című önéletrajzi fel-
jegyzésében örökölte
meg a város akkori é-
letét. Így kivethető,
hogy a Fehér Kereszt-
ben lakhatott. (Ir ar-
ról is, hogy a fölőtte
levő szobában sétált
fel-le Görgéi, aki a
fegyverletételre ké-
szült...) Érdekessé pill-
anatképeket rögzített a
város életéről. Nem
volt aprópenz, hihet-
len volt a drágaság.
Később Szalonta fele
menekült. Itt főkere-
sete Arany Jánost. Au-
gusztus 9-én újra viz-
szatért Aradra. Innen
indult el aztán többő-
napos bujdosásra.*

1858-ban, Török Gá-
bor vendégeként, Á-
rad megvett járja be.
Ekkor gyűjti román
tárgyu elbeszéléseinek
anyagát. Jár Körös-
bányán és Brádon. S ek-
kor ismerkedik meg
„Fatia Negra” történe-
tével. (A szegény gaz-
dagokban számos aradi

vonatkozást talál-
unk).**
1890 őszén meghiv-
ták, felolvasásra. Be-
tegsége miatt csak de-
cemberben jöhetett. É-
vekig — ezt megelőző-
en — az aradi höl-
gyek, egyik beszédért,
a nagy író (és Mik-
száthot) bojkottáltak.

Helyi hagyományaink

A közönség ünnepé-
lyesen fogadta a nagy
író. Megtekintette vá-
rosunk műemeit.
Pohárköszöntőjében,
városunkat „ideál”-já-
nak nevezte. Másnap
járt a Veszthelyen, a
liceumban, több iskolá-
ban és gyárban.

Előadását a városhá-
za tanácstermében tar-
totta. Az aradi hősnők
c. történelmi vígjátéká-
ból olvasott fel.

A különben meglehe-
tősen gyenge dráma
Szegedénac Péro idejé-
ben, 1735-ben játszo-
dik. Tárgya teljesen

igen kicsinyre sikerült.
„betekeri egyszerűen a
bugyellársába...”)

Az előadás után
számtalan babérkoszo-
rut kapott. Látukra így
szólt: „Engem ezek a
kaszoruk agyonvonnak”.

Az aradi írók em-
lékkoszorúját Varga
Otó tanár, a neves tör-
ténétnör, az aradi höl-
gyekét pedig Dr. Bara-
bas Béláné és Bódy
Bódogné nyujtották át.
A meghatott író így kö-
szönte meg: „Tudtam,
hogy az angyalok nem
járnak fekete ruhában”.
Az ünnepést meg-

köszönő beszédében e-
zeket mondta váro-
sunkról: „Negyven év
előtt töltöttem itt éle-
temnek legsomorubb
napjait. Láttam a vá-
rost, mint romhalmazi-
s láttam itt mindent
porra omlni. Most pe-
dig látom itt a paloták
iskolák, gyárak, ipar,
kereskedelem és művé-
szet városát”.

A színház két dísz-
előadást rendezett Jó-
kai tiszteletére (Az a-
ranyméret és a Ci-
gánybárót játszották.
Jókai a színházi bi-
zottság pahlóyából néz-
te végig az előadásokat.
A közönség lelkesen
megtapstolta. Mint ér-
dekesség említhetjük,
hogy a társasvárosar-
valaki „Hock Zsóke”-t
kiáltott. A nagy író
ezen nem csodálkozott
hisz angol és francia
olvasói is így ejtették
a nevet.

Városunk 1893-ban
diszpolgárává választot-
ta a világhírű regény-
író.

FICZAY DÉNES

*) L. Spectator cik-
ket a Jókai Erdélyben
c. kötetben (1925).

**) (L. erről Kristóf
György: Jókai Erdély-
ben c. könyvét).

— Na, tűnj el, kisapám, mert
ugy az izébe rugok, hogy le-
robbanasz — lödöttotta arébb a
kamasz.

Nem engedem, hagyjatok
békén! Tedd vissza! Tedd vissza!
— hajtogatotta a gyermek, s apró
ökével beleavagott Preckelt gyom-
rába.

A kamasz felnevetett.
— Na, huss! — mondta, s meg
feszítette hasát.

— Ugyis megmondalak — tört
ki a sírás a kicsiből. — Tudom,
kik vagytok, ismerlek bennete-
ket!

— Ismered te az anyád... —
legyintett Preckelt és szájon vág-
ta.

A ragyásképi is belerugott, ti-
töttek-verték, ahol érték. Problá-
ták félrehúzni, de a gyermek meg-
feszítette csenevész lábát, nem
mozdult a részeg mellől.

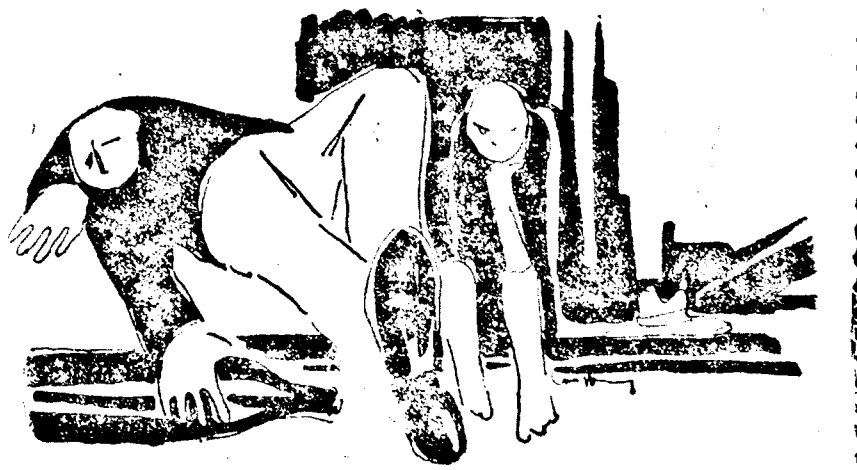
A jajgatásra kíváncsi fejek je-

lentek meg az ablakokban. Prec-
kelték jobbnak látták továbbál-
ni.

— Ez a bitang elrontotta a szó-
rakozásunkat — méltatlankodott
a kamasz, és bucsuzóul lekent ne-
ki meg egyet.

Dacosan nézett a távolodó
suhanok után a kisfiu,
felvette a kopott kabátot a
földről, rátértette a
részege. A férfi mit sem sejtve
horkolt tovább. A fiúska előd-
hoz az ivetget, követ hozott a részeg
lélógó feje alá, elherenette arc-
ról az ujra megjelent bágyadt le-
gyeket, s masztos kezével letör-
tölte a férfi állára száradt rag-
acos nyálát.

Késő ősz volt, egykedűlen si-
tított a nap. A gyermek leült a járd-
szélére, megtanogatta magát, le-
kaparta a szája sarkára alvni
vért, és elhatározta, hogy meg-
várja, míg felébred az apja.

GYÖRFFI ÉVA illusztrációja

NEMZETKÖZI ÉLET

Az ENSZ-közgyűlés munkálatai — A román küldött felszólalása —

NEW YORK. — C. Alexandroae, az Agerpres tudósítója közli: A közgyűlés plenáris ülésén pénteken megvitatott az ENSZ-ban elfogadott dekolonizációs nyilatkozat tizedik évfordulóját előkészítő bizottság jelentését.

Constantin Ene román küldött hangsúlyozta, hogy népünk melegen támogatja a még gyarmati uralkodó alatt álló népek igazságos harcát és erőfeszítéseit a szabadság kivívására. Románia azzal a szilárd meggyőződéssel támogatja a dekolonizációs nyilatkozatot, hogy az idő nagy politikai és erkölcsi parancsát követi, ami nem más, mint a népek önrendelkezési jogának tiszteletben tartása. Ez az alapvető jog a haladás erőteljes tényezője, a nemzetek közötti igazi és eredményes kooperáció elsőrangú feltétele. Románia ugyanakkor az elveket az alapján következőtől állást foglalt amellett, hogy a dekolonizációs nyilatkozatot teljes egészében és haladéktalanul ültessék át a gyakorlatba — mondotta a felszólaló.

Románia küldöttsége — hangsúlyozta Constantin Ene — egyetért az előkészítő bizottsággal azzal a véleményével, hogy az évfordulói ünnepség alkalmat nyújt a nyilatkozat alkalmazásában elért haladás felmérésére és megfelelő intézkedések kidolgozására a kolonializmus utolsó maradványainak felszámolására. A román küldöttség pozitívan értékeli, hogy az előkészítő bizottság magáévá tette a román

kormány és más kormányok az ENSZ-közgyűlésnek azt a javaslatát, hogy fogadjanak el nyilatkozatot a gyarmati rendszer sűrűs felszámolására magában foglaló intézkedésekkel. A román küldöttség úgy véli, hogy a dekolonizációs folyamat meggyorsítására az ENSZ-nek többek között

nagy figyelmet kell fordítania a kiterjedő nemzetközi felszabadító mozgalmak támogatására. A román küldött befejezésül megállapította, hogy népünk továbbra is megad minden segítséget a nemzetközi felszabadító mozgalmak ügyük diadaláért.

Visszhangok a Varsói Szerződésben rész vevő országok külügyminisztereinek Nyilatkozatára

Finnországban

HELSINKI. (Agerpres). Finnország Külügyminisztériuma közleményben mutat rá, hogy a Varsói Szerződésben részt vevő országok külügyminisztereinek Prágában közzétett Nyilatkozata azt bizonyítja, hogy a szocialista országok kitartóan elkötelezettek a nemzetközi béke és biztonság érdekében.

A közlemény megemlíti, hogy a konferencia összehívásával kapcsolatban a Nyilatkozat szövege le a Nyilatkozat

kedvező állásfoglalását a helsinki konferencia összehívása mellett. „Körültekintő előkészítésnek köszönhetően, meg lehet egyezni a konferencia időpontjában, helyében, a résztvevők és a napirendi pont tekintetében. Finnország — hangzik befejezésül a közlemény — továbbra is azon fog fáradozni, hogy a konferenciát összehívassák”.

Az NSZK-ban

BONN. (Agerpres). A nyugatnémet kormány szövegéről közölte, hogy Bonn „kedvezően viszonyul” az összeurópai biztonsági konferencia összehívásához.

Hangsúlyozta a konferencia előkészítésének jelentőségét. A szövetségi kormány — mondotta a szöveg — figyelemmel fogja tanulmányozni a prágai Nyilatkozatot.

HOUSTON. (Agerpres).

Az Apollo-12 asztronautái leszálláskor már nem fogják viselni elődeik karantén ruháját. Ezeket a ruhákat csak akkor veszik fel, ha nem fogják jól érezni magukat — közölte a NASA.

A biológiai szigetelő-ruhák azért készültek, hogy elkerüljék a Föld esetleges megfertőzését ismeretlen holdi mikroorganizmusokkal. Ezeket a ruhákat az Apollo-11 utasai visszautazásuk kezdetétől egészen a houstoni karantén laboratóriumig viselték. Mint-hogy a holdkőzetek tanulmányozása során megállapították, hogy a Holdon nem létezik élet semmilyen formában, a NASA vezetői úgy vélekedtek, hogy már nincs szükség ezekre a ruhákra. Ennek ellenére a második holdutazó csoportot is karanténba helyezik biztonsági intézkedésként.

Választási előkészületek Ausztriában

A jövő év március 1-én parlamenti választásokat tartanak Ausztriában. A politikai pártok már készülnek a választási kampányra. Az előkészületek feletti aprólékosok, minden részletkérdésre kiterjednek, hiszen a két fő politikai párt — a Szocialista Párt és a Néppárt — között az erőviszony-eltolódás igen csekély, tehát könnyen változhat vagy az egyik vagy a másik javára. A két párt 1945 óta egészen 1966-ig együtt kormányzott. Az ország belpolitikájának alakulásában elért sikereket vagy kudarcokat tehát nehéz lenne egyik vagy másik javára, illetve rovására írni. Erthető, hogy a két párt hasonló célkitűzésekkel vágnak a választási kampányoknak. A választási csatározások minden bizonnyal elsősorban a kölltségvetés körül bontakoznak majd ki, amely önmagában korlátozott jelentőségű. Persze, a két

párt között vannak lényeges különbségek, de felette valószínű, hogy a már hagyományossá vált államosítás kérdése kerül ezúttal is az előtérbe. Ausztriában erős az állami szektor a gazdaság kulcsaiban (a kohasztatban és az energetikában). A szocialisták védelmezik az állami szektort és ha nem is tudják bővíteni, legalább fenn akarják tartani jelenlegi formájában. A néppártiak ellenkezőleg: el akarják adni az állam részvényeit a magáncégeknak. Politikai hirtelgyarazók szerint a választási kampány nagy vonalakban az előzőekhez hasonló jelzavak jegyében folyik majd le.

A néppártiak és a szocialisták egyaránt nagy figyelemmel kísérik a tartományi választásokat, amelyeket Ausztriában több szakaszban bonyolítanak le. Nagy érdeklődés előzte meg az Alsó-Ausz-

ria és Vorarlberg tartományokban nemrég lezajlott választásokat is, mivel az előző választások a Szocialista Párt népszerűségének lényeges növekedését mutatták. A két tartományban megtartott választások beigazolták a szocialisták várt előretörését, de az eredményeket nem tekintik eléggé meggyőzőknek. A két utolsó választási erőpróba ismét a két főbb párt esélyeinek egyenlőségére mutat. Egyes megfigyelők szerint ez azt jelenti, hogy újabb lehetőség kínálkozik majd az 1970 márciusi választások után a szocialisták és a néppártiak koalíciós kormányának megalakítására. Egyelőre azonban mindkét párt azzal a reménnyel indul harcba, hogy sikerül megnyernie a választásokat, mivel a koalíciós megoldás mindkettő számára bizonyos fokú megalkuvást jelent.

C. VARVARA

Hírek a szocialista országokból

Szovjetunió

Leningrádi szakemberek agroklímaterikus atlaszt készítettek, amely a tudományos irodalomban az első utmutató a Föld agro-meteorológiai erőforrásait illetően.

Az atlasz elősegíti az éghajlati és talajviszonyok nyilvántartásának koordinálását.

Az atlasz szerzői felhasználják a világ különböző részein működő mintegy 5000 megfigyelőállomásnak az éghajlatra, a hőmérsékletre és a csapadékra vonatkozó adatait.

Az atlasz grafikonjai és táblázatai adatokat tartalmaznak arról, hogy az utóbbi fél évszázadban hogyan alakult évente világszerte a hőmérséklet és a csapadékmennyiség.

★

Amint a TASZSZ közli, befejeződött a szovjet konstruktorok által előállított új típusú helikopter kipróbálása. Az építő-szerelő munkák céljaira szánt MI-10 helikopter 11 tonnás súlyú tárgyakat képes felemelni s így értékes segítséget nyújt a nagy magasságokban dolgozó építőknél.

★

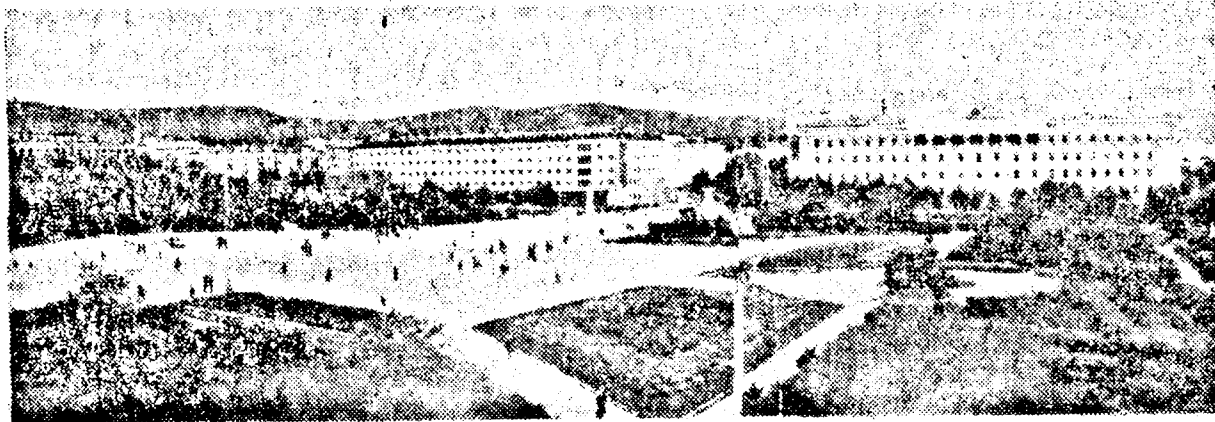
A távol-keleti Nahodka szovjet kikötőben 20 új raktár épült. s így Nahodka, Szovjetunió első öt kikötője közé került. A kikötő korszerű berendezését televízió irányítják. A kikötő bővítését és korszerűsítését a Szovjetunió és a csendes- és indiai-óceáni országokkal fenntartott gazdasági kapcsolatai fejlődése, valamint az észak-szibériai és a szovjet távol-keleti tartomány gazdasági potenciáljának növekedése tette szükségessé.

Magyar NK

A Magyar NK fővárosában megnyitott az Automatizálás 1969 nemzetközi kiállítás. Nyolc ország, köztük Magyarország korszerű automata készülékeit és berendezéseit állított ki. A kiállítás nagyszámú alkalmat kínál a résztvevő országoknak, hogy hasznos tapasztalatcserét folytassanak az automatika szerepéről és fejlesztéséről. Egyes országok tanulmányokat terjesztettek elő az automatizálás bevezetésének lehetőségeiről az élelmiszeriparban, valamint az állattenyésztésben.

Kínai NK

A tiencini traktorgyárban megkezdődött egy új típusú erőgépek, a Tunfanhun-20 sorozatgyártása. A gyakorlati kipróbáláshoz ki-tünően vizsgázott új traktort a mezőgazdaságon kívül felhasználhatják szállítási célokra, valamint vízvivattyúk, csepőgépek és malmok működtetésére.

SZOVJETUNIÓ: CSITA VÁROSA — LENIN TÉR.

Folytatódnak az összetűzések

Dél-Libanonban folytatódnak a hadsereg és a kommandó összetűzései. A UPI a beiruti rádióra hivatkozva közölte, hogy szombat reggel gerillák megtámadták a fővárostól mintegy 51 kilométerre lévő Mansa határállomást, amely a libanoni-sziriai határ egyik legjelentősebb pontja.

Szörvénys csatározások voltak Tripoliban, az ország második legnagyobb városában, valamint Sidonban; továbbra is feszült a helyzet Al Rachia vasúti csomópont közelében. A Reuter értesülései szerint a kommandóknak sikerült elfoglalniuk ezen a vidéken Aihna falut, de a kormánycsapatok végül visszaszorították őket.

A hírügynökségek jelentik

CIUDAD DE MEXICO.

A Mexikói Kommunista Párt Központi Bizottsága és a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága közös nyilatkozatban hívta fel a szavazókat a jövő évi elnökválasztási kampány bojkottálására. A két szervezet ezzel kíván tiltakozni a választási rendszer ellen, amely korlátozza a szakszervezetek és a tanulmányos tevékenységét és teret nyit a rendőri megtorlásoknak. A nyilatkozat szerint a reakció-igazságszolgáltatás a nagyburzsoázia jelöltjeinek megválasztásához kedvező légkört.

QUEBEC.

Quebec tartomány fővárosában pénteken 15 000 ember tüntetett a kormány törvényrendelése ellen, amellyel az ország területén hatályba lép a francia és az angol nyelv jogegyenlősége. A rendőrség könnygáz-bombákkal és gumibotokkal oszlatta szét a tüntetőket. Tíz tüntető letartóztatott. A tömeg elbocsátását követelt a francia nyelvnek Quebec tartomány területén.

VARSO.

Jerzy Szopa lengyel hajózási miniszter megbeszélést folytatott Helsinkiben Vaino Leskinen finn ipariügyi miniszterrel. Amint a PAP közli, a két miniszter a Lengyelország és Finnország közötti együttműködés további erősítéséről, valamint a tengeri hajózási és kikötőgazdálkodási együttműködés lehetőségeiről tárgyalt.

WASHINGTON.

Az USA országos tüzbiztonsági bizottsága szerint évente mintegy 10 000 tüzet okoznak a televízió készülékek. A tüzet legtöbbször a színes tévé-

„TÁVOZNUNK KELL VIETNAMBÓL”

Amerikai szenátorok — a háború ellen

Az USA képviselőházának több tagja határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben felkérte Nixon elnököt, hogy rendeljen el Dél-Vietnamban tűzszünetet és gyorsítsa meg az amerikai csapatok visszavonását. A határozati javaslat kezdeményezői, R. Giacomo, Connecticut állambeli és Thomas Rees Kalifornia állambeli demokrata szenátorok, sajtóértekezleten hangsúlyozták, hogy ezek a lépések „a vietnami bűntettek megszüntetéséhez vezetnek”. Célunk bebizonyítani az elnöknek, hogy a kongresszusban erős áramlat kívánja a dél-vietnami tűz beszüntetését és az USA csapatainak mielőbbi kivonását — mondták.

Frank Church demokrata szenátor a demokraták országos nőklubjában kijelentette: „távolozunk kell Vietnamból”. Egyben hangsúlyozta, hogy a vietnami háború megosztotta a nemzetet és demoralizáló hatással van az amerikaiakra.

Egy Washingtonban pénteken közzétett jelentés szerint az Egyesült Államok vietnami beavatkozásának kezdetétől egészen 1970. július 1-ig hozzávetőleg 106 millió dollárt költött a háborúra. A Pentagon bejelentette továbbá, hogy 1969 október 25-ig Vietnamban 39 149 amerikai katonát, 98 299 saigoni katonát és 3416 „szövetséges” katonát esett el.

Egy közvéleménykutatás adatai

WASHINGTON. (Agerpres).

A legutóbbi amerikai közvéleménykutatás szerint a megkérdezettek 58 százaléka téves lépésnek minősíti az amerikai csapatok Vietnamba küldését, 63 százaléka pedig úgy vélekedik, hogy a raszista erőszakoskodásoknak még nem vetettek véget. A legsürgősebb problémák, amelyeknek megoldására elsődleges gondot kell fordítani: a munkahelyek biztosítása, harc az infláció, a munkanélküliség és a bűnözés ellen, továbbá az

orvosi kezelés és az oktatás biztosítása, a szegénység elleni harc. A Newsweek amerikai hetilap nemrég közvéleménykutatásának eredménye azt mutatja, hogy az USA lakosságának 66 százaléka követeli a külföldiek nyújtott katonai segély korlátozását. Amerikai politikai megfigyelők szerint az amerikai kormány ezek az adatok figyelembe kell vennie, ha az 1972-es választásokat is meg akarja nyerni.

Kanadai tiltakozás

Winnipegben véget ért az Új Kanada Demokrata Párt 5. kongresszusa. A résztvevők állást foglaltak Kanada teljes kivonulása mellett a NATO-ból és követelték a kanadai-amerikai légvédelmi egyezmény hatálytalansítását és a fegyvergyártási együttműködés felfüggesztését. A kongresszus határozatban követelte a katonai kiadások csökkentését is.

A külpolitikai határozatban a küldöttek állást foglaltak amellett, hogy Dél-Vietnamból vonják ki az összes amerikai csapatokat, s így a vietnami nép maga dönthesen sorsáról. Ez a párt, Kanada harmadik legnagyobb politikai szervezete, tagjainak száma hozzávetőlegesen 350 000.

Varsóban befejeződött Bulgária, a Német DK, Lengyelország, Románia, Magyarország és a Szovjetunió turisztikai szervezeteinek 9. konferenciája. Többek között részletesen megvitatották a turisztika nevelő-ideológiai szerepét és a turisztikai szervezetek nemzetközi együttműködésének kérdését. Megvitatották a V. I. Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából rendezendő turisztikai akciók programját is.

Brazíliai helyzetkép

Emílio Garrastazu Médici elnök, amikor kedden bemutatotta az új kormányt a brazil nemzetnek, kijelentette: olyan kormányt igyekszik összeállítani, amely minden választási, gazdasági vagy katonai nyomástól teljesen mentes technokratákból áll. Az új elnök nyilatkozatával tudtunk akarta adni az országnak, hogy egy olyan rendszert vezet be, amelyet ő maga „szigorúnak” nevezett, de amelynek célja, „a nemzeti fejlődés érdekében történő kollektív erőfeszítés felkutatása”. Médici tábornok szükségnek vélte hangsúlyozni: „Tevékenységem egyetlen kritériuma a nemzeti érdek és semmi más”.

Costa e Silva marsall, volt elnök helyébe. Másodszorban a nyilatkozat bizonyos mértékig Brazília harmadik katonai elnöke hitvallásának tekinthető.

Mint ismeretes, augusztus 30-án Costa e Silva marsall, volt elnök agyvérzést kapott, s így kért

telen volt továbbra is ellátni a köztársasági elnöki teendőket. A tengerészet, a légierő és a szárazföldi erők vezetői nyomban átvették az állam legfelsőbb hatalmának gyakorlását.

A legégetőbb probléma azonban abban az időszakban a beteg elnök utódjának megtalálása és kijelölése volt. Alkalmak ember bőven akadna volna, de a feljöttnek meg kellett szereznie a különböző

z katonai csoportok, valamint Costa e Silva pártjainak támogatását. A katonai csoportok közötti beható tanácskozások eredményeként a választás Emílio Garrastazu Médici tábornokra esett, aki nemcsak a katonai triumvirátus, hanem a Costa e Silva marsall barátjának bizalmát is élvezte. Az új elnök egyébként szintén ehhez a baráti körhöz tartozott. Az utódlás demokratikus jellegének biztosítása érdekében október 22-re összehívták a már több mint egy éve „szünetelő” parlamentet, hogy nyilvánítsa megválasztásának az elnöki és alelnöki tisztségét. Október 25-én Emílio Garrastazu Médici tábornokot Brazília elnökévé, Augusto Rademaker tenagyagot pedig alelnökké választották. Médici tábornok már a felállítás elfogadásakor kijelentette,

hogy az országban „demokratikus rendszert” kíván bevezetni, de ezalatt nem azt érti, hogy korlátlan szabadságokat biztosítsanak és hirtelen megváltoztassák a jelenlegi helyzetet. Az új brazil elnök pozíciójának és helyzetének körvonalazása során hangsúlyozta, hogy különösen kedvező helyzetben fejtetheti ki tevékenységét. „A Brazil Köztársaság történetében kevés példa van arra, hogy egy ember hozzon hasonló körülmények között lett elnök. Ez semmiféle köztársasági demokráciát nem jelent, hanem a politikai és gazdasági vagy érzelmi nyomás nem nehezedik rám” — mondotta Médici tábornok. Politikai megfigyelők szerint az új brazil elnök és nyilatkozatával azt akarta kijelenteni, hogy mindezt teljesen független és mandátuma idején szabadon cselekedhet.

E. I.